

ДО
Президента на Република
България - Г-н Росен
Плевнелиев

Уважаеми Господин Президент,

Обръщаме се към Вас с искане да упражните конституционните Ви правомощия и да наложите вето по принцип върху ЗИД на Закона за устройство на територията (ЗУТ), приет от НС на 12 Октомври 2012 г. Основание за това е Решение от 28 Септември 2012 г.¹ на Комитета за прилагане на Орхуската Конвенция, приета от Икономическата комисия за Европа към ООН през 1998 г.² Със същото се установява, че националното ни законодателство и в частност ЗУТ, противоречи на разпоредбите на Конвенцията по отношение участието на обществеността във взимането на решения по въпросите на устройството на територията и техните екологични аспекти и възможността им за обжалване пред съд.

Считаме, че приетият от Парламента ЗИД на ЗУТ и заложените в него принципи за необжалваемост на решенията по устройство на територията, съставляват непреодолимо противоречие с нормативен акт от по-висш характер, какъвто е Конвенцията. В тази връзка НС е следвало, но не е съобщила, всички промени в ЗУТ и най-вече тези, касаещи информирането на обществеността и достъпа на гражданите до правосъдие във връзка с административни актове по одобряване на ОУП, ПУП, Разрешения за строеж и ползване. Поради това ние сме изненадани, че компетентната парламентарна комисия не е реагирала, въпреки че Решението на Комитета за прилагане на Орхуската конвенция е оповестено пред българското правителство на 4 Октомври 2012 г. Тази липса на прилагане на приоритетно право в Народното събрание и приемането на подобни текстове, прави налагането от Вас на вето по принцип единствената реална възможност за преодоляването на редица негативни последици.

Както е известно Икономическата комисия е съвместен орган на ООН и ЕС. Решенията на този орган задължително се взимат под сериозно внимание от Главния Директорат по околна среда в Европейската комисия. Самата Орхуска конвенция е част от европейското право (*acquis communautaire*). Несъответствието на националното законодателство с Конвенцията се приема от ЕК за *par excellence* липса на хармонизация с европейското право. Това неминуемо ще доведе до съответните наказателни процедури срещу българското правителство.

С цитираното Решение Комитетът установява, че българското законодателство не отговаря на разпоредбите на Конвенцията. Ние се опасяваме, че ако към настоящия момент, тези текстове на ЗУТ не бъдат върнати от Вас и преразгледани от НС, през следващите шест месеца това няма да е допустимо. От своя страна, директното прилагане на тълкувателното решение на Комитета и липсата на адекватна уредба за достъпа до правосъдие в ЗУТ, прилагаща изискванията на Конвенцията, със сигурност ще доведе до силно затрудняване работата на съдилищата и общинските власти, и несигурност на инвестиционния процес в България.

¹ <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/C2011-58/Findings/C58BgFindings.pdf>

² Конвенция на Икономическата комисия за Европа към ООН за достъп до информация, участие на обществеността в процеса на взимане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда (Конвенция), подписана от ЕС и България в Орхус, Дания, на 25 юни 1998 г., ратифицирана от България със закон на НС от 2 октомври 2003 г. и в сила за нашата страна от 16 март 2004 г.

С оглед всичко гореизложено, ние се надяваме народните представители да получат от Вас възможност повторно да разгледат приетия вече ЗУТ с цел избягване на бъдещи институционални затруднения. В рамките на новото обсъждане в НС очакваме да се разработят ясни правила за информиране и гарантиране на общественото участие, включително достъпа до правосъдие, в процедурите по разработването на ОУП, ПУП, Разрешения за строеж и ползване.

Тъй като разпоредбите на Орхуската конвенция следва да бъдат всеобхватно отразени в Закона за устройство на територията, законопроектът следва да бъде върнат за преразглеждане в цялостност, а не само като отделни текстове. Поради това настояваме Вие да върнете по принцип целият законопроект.

С настоящето писмо си позволяваме да насочим Вашето внимание и към разпоредбата в ЗУТ, приета от НС, свързана с узаконяването на незаконните строежи, извършени до 31 март 2001г. Нашето становище е, че тази възможност следва да отпадне изцяло, тъй като тя ще ерозира доверието на гражданите в изпълнителната и местна власт и ще поощри незаконосъобразни дейности и в бъдеще.

Напомняме че този текст бе предлаган многократно в работата по законопроект, но досега винаги беше отхвърлян поради своя изключително спорен характер. За съжаление обаче най-накрая той си проправи път и е факт. Нещо повече, въпреки че е конфликтна и важна за общество, тази разпоредба не бе широко и задълбочено обсъдена и не намери обществена подкрепа. Това стана благодарение на факта, че поправката беше внесена от народни представители между първо и второ четене без да е подложена на обществена дискусия и в нарушение на Правилника за НС. Така 41то Народно събрание за първи път допусна узаконяване на незаконно строителство, дори и за строежи, които до сега не са заявени за узаконяване.

Поради всичко това, а и с оглед на нееднократно и ясно заявеният от Вас личен ангажимент за окончателното справяне с незаконното строителство, ние очакваме Вие да подкрепите нашето искане за пълното отпадане на този порочен текст. Народните представители и Вие имате отговорност да не допуснете индουλгенция на незаконните строежи, изградени в периода на най-мрачните мутренски години на българския преход.

С уважение,

/ Тома Белев - Председател на УС на "Зелени Балкани"/

В Коалицията „За да остане природа в България“ членуват Асоциация на парковете в България, Българската асоциация за алтернативен туризъм, Българското дружество за защита на птиците, Българското дружество по фитоценология – 2001, Българска федерация по катерене и алпинизъм, Българска федерация по спелеология, Българската фондация „Биоразнообразие“, Екологично сдружение „За Земята“, Информационния и учебен център по екология, Народно читалище „Бъдеще Сега“, Сдружение „Агролинк“, Сдружение „Вайкария“, Сдружение „Велият бряг“, Сдружение за дива природа – БАЛКАНИ, Сдружение „Природа назаем“, СНЦ „Зелени Балкани“, Сдружение „Природен Фонд“, клуб UNESCO към Студентски съвет на СУ „Св. Кл. Охридски“, Софийско гражданско сдружение „Щастливеца“, гражданска група „Да спасим Иракли“, „Граждани за Рила“ и WWF Дунавско-Карпатска програма България. Коалицията е подкрепена от още над 50 организации, групи и инициативи.